

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för statsvetenskap

1SHÄ02 Samhällskunskap I - inriktning mot arbete i gymnasieskolan,
30 högskolepoäng

Social Studies 1 - for Upper Secondary School Teachers, 30 credits

Ämnesgrupp

Samhällskunskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2009-07-15

Senast reviderad 2016-06-14 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Revidering av litteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2016

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska B, Matematik B, Samhällskunskap B.
(Områdesbehörighet 6 c. Särskild behörighet för undervisningsämnet: Matematik B, Samhällskunskap B)

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- urskilja och redogöra för grundläggande drag i lärarprofessionen i förhållande till ämnesstudier
- identifiera och formulera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för
- diskutera, analysera och ge exempel på bedömning och betygssättning i relation till ämnets styrdokument och undervisningens innehåll
- övergripande sammanfatta statsvetenskapens bredd och deldiscipliner
- identifiera aktuella statsvetenskapliga problemområden
- relatera aktuella politiska skeenden till statsvetenskapens grunder

Delkurs 1 Politiska idéer 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- översiktligt sammanfatta delar av den västerländska politiska idéhistorien
- beskriva det centrala idéinnehållet i samtida politiska ideologier
- urskilja och kritiskt reflektera över politiska idéer i vår samtid
- relatera statsvetenskapliga begrepp och idéer till gymnasieskolans ämnesplan för ämnet samhällskunskap samt kursplan för samhällskunskap i grundskolan.

Delkurs 2 Svensk och jämförande politik 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- förklara hur stöd och krav artikuleras i demokratiska system
- beskriva hur politiska beslut skapas i olika styrelseskick
- exemplifiera hur samhällsfrågor kan ses ur olika perspektiv, med ett källkritiskt förhållningssätt i samhällskunskapen.

Delkurs 3 Förvaltningspolitik 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- övergripande beskriva den offentliga förvaltningens organisation och funktion
- skilja på olika förvaltningspolitiska perspektiv
- förhålla sig till ämnesdidaktisk teoribildning kring samhällskunskap som undervisningsämne.

Delkurs 4 Internationell politik 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- identifiera de dominerande teoretiska perspektiven inom forskning om internationell politik
- beskriva utvecklingen inom internationell politik under efterkrigstiden
- visa hur gymnasiet och grundskolans ämnes- och kursplaner i samhällskunskap praktiskt kan kopplas till aktuella internationella processer.

Innehåll

Övergripande innehåll

Kursen Samhällskunskap I (1-30 hp) innehåller fyra statsvetenskapliga delkurser, vilkas innehåll kontinuerligt anknyts till samhällskunskapslärares profession.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Sammantaget ger kursen Samhällskunskap I – inriktning mot arbete i gymnasieskolan de grundläggande kunskaper som behövs för att utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt till samhällskunskapen.

Professionsbas och professionell progression

Genom återkommande didaktisk reflektion över kursinnehållet och en fältstudiedag påbörjas bygget av en bred professionsbas som grund för fördjupade studier inom ämnet. Frågor om hållbar utveckling, genus, mångfald och internationalisering ingår naturligt i den statsvetenskapliga ämnesstraditionen. Dessa frågor tydliggörs dessutom särskilt i de ämnesdidaktiska fördjupningsmomenten. Ämnesinnehållet är lika relevant för samhällskunskapslärare i årskurserna 7-9 och vuxenutbildningen som för gymnasiet.

Delkurs 1 Politiska idéer 7,5 högskolepoäng

Delkursen inleds med en introduktion till statsvetenskapen. Därefter ger kursen en grundläggande översikt över ett urval av den västerländska politiska idéhistorien från antiken till idag. En särskild tonvikt läggs på normativa politiska idéer och centrala politiska ideologier. Didaktiska reflektioner över innehållet förbereder för en tillämpning av begrepp och modeller i samhällskunskapsämnet.

Delkurs 2 Svensk och jämförande politik 7,5 högskolepoäng

Under kursen bekantas studenten med centrala studieobjekt och teorier i svenska och utländska politiska system. Kursen utgår från fyra politiska processer. För det första studeras på vad sätt intressen artikuleras i politik genom politiska konflikter, politisk kultur och politiskt deltagande. För det andra beskrivs hur intressen aggregeras genom politiska partier och allmänna val. För det tredje analyseras hur politiska beslut skapas i olika styrelseskick, flernivåstyrelse och parlament. För det fjärde studeras demokratisering

med fokus på svensk politisk historia. I den ämnesdidaktiska fördjupningen fokuseras särskilt den svenska politiken och dess roll i samhällskunskapsämnet.

Delkurs 3 Förvaltningspolitik 7,5 högskolepoäng

Delkursen ger en introduktion till den offentliga förvaltningens roll i det politiska systemet, dess organisation och funktion. Olika begrepp och perspektiv som är användbara för att studera förvaltning och förvaltningspolitik introduceras. Vidare görs jämförelser mellan Sverige och andra stater. I detta sammanhang berörs även EU och andra internationella förvaltningar. Ur ämnesdidaktiskt perspektiv beaktas kunskaper och teoribildning om förvaltning som innehåll i samhällskunskapsämnet.

Delkurs 4 Internationell politik 7,5 högskolepoäng

Delkursen inleds med en bakgrund till såväl det historiska som moderna studiet av internationell politik. Därefter presenteras och diskuteras de dominerande teoretiska perspektiv som används för att tolka internationell politik. Det tredje avsnittet behandlar den empiriska utvecklingen inom internationell politik från 1945 och framåt, såväl utifrån internationell som svensk utgångspunkt. Slutligen behandlas ett antal processer och tematiska områden såsom konflikter och samarbete, globalisering, mänskliga rättigheter och diplomati. Ett särskilt avsnitt ägnas åt EU som global aktör. I den ämnesdidaktiska fördjupningen om internationell politik ges ett särskilt utrymme åt mänskliga rättigheter.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och fältstudier. Deltagande i seminarier, gruppredovisningar och fältstudier är obligatoriska, liksom förberedelser inför dessa.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För att bli godkänd på kursen ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda. Betyg sätts på kursen som helhet men även på delkurserna. För att få betyget Väl godkänd som terminsbetyg krävs Väl godkänt på minst 22,5 poäng samt Godkänt på 7,5 poäng.

Målen för respektive delkurs examineras genom en salstentamen omfattande 6 hp, samt vid deltagande i didaktiska seminarier. Seminarierna omfattar tillsammans 1.5 hp. Salstentamen bedöms med betygen U, G eller VG och seminarierna med betygen U eller G.

Slutbetyget bestäms av betyget på salstentamen under förutsättning att seminarierna har bedömts med betyget G.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till studenterna. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Politiska idéer 7,5 hp

Heywood, Andrew (senaste upplagan). *Political Ideologies –an Introduction*. London: Palgrave MacMillan, 345 s.

McKinnon, Catriona (senaste upplagan). *Issues in Political Theory*. New York: Oxford University Press, 325 s.

Kompendiematerial tillkommer (ca 100 s).

Ämnesdidaktisk litteratur

Odenstad, Christina (2010). *Prov och bedömning i samhällskunskap. En analys av gymnasielärares skriftliga prov*. Karlstad: Karlstad University Press. ISBN: 978-91-7063-332-4, ca 180 s.

Skolverket (2011). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*. Stockholm: Fritzes ISBN: 978-91-38325-94-0

Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Fritzes ISBN: 978-91-38325-41-4

Vernersson, Folke (senaste upplagan). *Undervisa om samhället. Didaktiska modeller och läraruppfattningar*. Lund: Studentlitteratur. Valda delar, 200 s.

Ytterligare material som tillhandahålls av institutionen kan tillkomma.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Svensk och jämförande politik 7,5 hp

Anckar, Carsten, Åsa Bengtsson, Thomas Denk och Lauri Karvonen (2013). *Komparativ politik: institutioner och beteenden*. Lund: Studentlitteratur

Denk, Thomas & Anckar, Carsten (red.) (2015) *Komparativ politik. Nio politiska system*. Lund: Studentlitteratur, 296 s.

Möller, Tommy, 2011. (senaste upplagan). *Svensk politisk historia*. Lund: Studentlitteratur, 328 s.

Norén Bretzer, Ylva (2010). *Sveriges politiska system*. Lund: Studentlitteratur, (260 s).

Tallberg, Jonas (senaste upplagan) *EU:s politiska system*. Lund: Studentlitteratur. (200s)Valda delar.

Østerud, Øyvind (1997, senaste upplagan) *Statsvetenskap: introduktion i politisk analys*. Stockholm: Natur och kultur. (432s) Valda delar.

Ämnesdidaktisk litteratur

Odenstad, Christina (2010). *Prov och bedömning i samhällskunskap. En analys av gymnasielärares skriftliga prov*. Karlstad: Karlstad University Press. ISBN: 978-91-7063-332-4, ca 180 s.

Skolverket (2011). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*. Stockholm: Fritzes ISBN: 978-91-38325-94-0

Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Fritzes ISBN: 978-91-38325-41-4

Vernersson, Folke (senaste upplagan). *Undervisa om samhället. Didaktiska modeller och läraruppfattningar*. Lund: Studentlitteratur. Valda delar, 200 s.

Ytterligare material som tillhandahålls av institutionen kan tillkomma.

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Förvaltningspolitik 7,5 hp

Norén Bretzer, Ylva (2010). *Sveriges politiska system*. Lund: Studentlitteratur (260s).

Rothstein, Bo (red.) (senaste upplagan). *Politik som organisation*. Stockholm: SNS Förlag (290s).

Tallberg, Jonas (2010, senaste upplagan) *EU:s politiska system*. Lund: Studentlitteratur. (Kap 3-5, 9-10 105s).

Østerud, Øyvind (senaste upplagan) *Statsvetenskap: introduktion i politisk analys*.

Stockholm: Natur och kultur. Valda delar.

Vetenskapliga artiklar tillkommer, ca 100 s.

Ämnesdidaktisk litteratur

Odenstad, Christina (2010). *Prov och bedömning i samhällskunskap. En analys av gymnasielärares skriftliga prov*. Karlstad: Karlstad University Press. ISBN: 978-91-7063-332-4, ca 180 s.

Skolverket (2011). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*. Stockholm: Fritzes ISBN: 978-91-38325-94-0

Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Fritzes ISBN: 978-91-38325-41-4

Vernersson, Folke (senaste upplagan). *Undervisa om samhället. Didaktiska modeller och läraruppfattningar*. Lund: Studentlitteratur. Valda delar, 200 s.

Ytterligare material som tillhandahålls av institutionen kan tillkomma.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Internationell politik 7,5 hp

Agrell, Wilhelm (2016). *Det säkra landet? Svensk försvars- och säkerhetspolitik från ett kallt krig till ett annat*. Malmö: Gleerup (272 s).

Baylis, John, Smith, Steve & Owens, Patricia (red.) (2013). *The Globalization of World Politics. An introduction to international relation*. Oxford: Oxford university press, 648 s.

Brommesson, Douglas & Ann-Marie Ekengren (red.) (senaste upplagan). *Sverige i världen*. Malmö: Gleerup. 215 s.

Vetenskapliga artiklar tillkommer, ca 100 s.

Ämnesdidaktisk litteratur

Odenstad, Christina (2010). *Prov och bedömning i samhällskunskap. En analys av gymnasielärares skriftliga prov*. Karlstad: Karlstad University Press. ISBN: 978-91-7063-332-4, ca 180 s.

Skolverket (2011). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*. Stockholm: Fritzes ISBN: 978-91-38325-94-0

Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Fritzes ISBN: 978-91-38325-41-4

Vernersson, Folke (senaste upplagan). *Undervisa om samhället. Didaktiska modeller och läraruppfattningar*. Lund: Studentlitteratur. Valda delar, 200 s.

Ytterligare material som tillhandahålls av institutionen kan tillkomma.